

Motion till riksdagen 2019/20:2178

av **Lars-Arne Staxäng (M)**

Förstärkt vittnesskydd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till ett förstärkt vittnesskydd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rättsväsendet tydligare ska markera mot hot mot vittnen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns en uppenbar risk med att hot mot vittnen på sikt urholkar hela det svenska rättsväsendet. Hot mot vittnen i en rättsprocess har länge varit ett växande problem i Sverige. Detta problem förekommer bland annat i rättsfall som rör organiserad brottslighet, men har nu spridit sig till flera mera ringa brott som inte berör den organiserade brottsligheten. Enligt tidigare undersökningar tvingas polisen lägga ner alltför många förundersökningar då vittnen inte har velat berätta om vad de sett. Enligt en rapport från Brottsförebyggande rådet (Brå) år 2008 misstänkte åtta procent av landets åklagare att bevispersoner i rättegångar utsatts för brottet övergrepp i rättsak eller andra former av otillåten påverkan. Detta under fyra veckor, då de förde dagbok som en del av undersökningen som genomfördes av Brå. Det är sannolikt högre siffror idag.

Detta är oacceptabelt. Hot mot vittnen riskerar på sikt att urholka hela det svenska rättsväsendet. Det riskerar även att leda till att människor tappar tron till rättsväsendet. I Sverige skall det inte löna sig att hota eller skrämma vittnen och deras familjer. Rättsväsendet måste tydligt markera mot detta. En straffskärpning i detta sammanhang behövs. Att denna utveckling kunnat fortgå handlar i grunden om bristande respekt för rättsväsendet från de kriminellas sida, men också om att vittnesskyddet inte fungerar väl. Det måste vara glasklart att den som ska känna otrygghet är den som begår brott – inte den som bidrar till att klara upp brott och ställer upp för samhället.

Om man som enskild bevittnar ett brott måste man kunna lita på rättsväsendet och det skydd som finns för vittnen. Det finns ett behov av ett stärkt vittnesskydd så att

vittnen inte tystas ned av misstänkta gärningsmän eller andra. Det är avgörande att rättsväsendet skapar trygghet och att vittnen inte ska känna att de hellre avstår från att berätta om brottet de bevittnat. En del av problemet med vittnesskyddet är att vittnen idag inte har något fullgott skydd när det gäller personuppgifter. Vittnens personuppgifter bör därför skyddas på ett mer effektivt sätt än vad som görs idag, och ett mer allmänt förstärkt vittnesskydd bör också tas fram och skyndsamt implementeras.

Lars-Arne Staxäng (M)